

Waarschuwing tegen valsche overleggingen.

<https://hdl.handle.net/1874/355729>

g. c.

5

WAARSCHUWING

TEGEN

VALSCHE OVERLEGGINGEN.

TE ROTTERDAM, BIJ

M. WIJT & ZONEN.

1851.

[99]

*Onderzoekt u zelven, of gij in het geloove zijt,
beproeft u zelven.*

2 Cor. XIII: 5^a.

WAARSCHUWING

TEGEN

VALSCHE OVERLEGGINGEN.

Men moet zich inderdaad verwonderen, dat zoo vele menschen gerust en wel te vrede ten aanzien van hunnen staat voor God, en hun lot in de eeuwigheid voortleven, niettegenstaande zij geen' vasten grond der hope hebben omtrent hunne eeuwige zaligheid. Vond men dit uitsluitend bij de zoodanigen, die geen geloof slaan aan een leven na dit leven, en een staat der vergelding na den dood; of bij hen, die zonder eenig nadenken, in onkunde en onverschilligheid omtrent het Evangelie, los en dartel daar henen leven: het zou minder vreemd zijn. Doch men treft dit verschijnsel aan bij menschen, die het weten en

erkennen, dat zonder geloof in CHRISTUS en waarachtige bekeering tot God, niemand zalig kan worden. Men vindt het onder hen, wien de waarheden des Evangeliums dikwerf met ernst en nadruk verkondigd zijn; die het weten en zich hoorden voorstellen: »zonder wedergeboorte kan niemand het koningrijk der hemelen ingaan; — zonder heiligmaking zal niemand den Heere zien.» Ja, zij zelfs die daarmede instemmen, en echter ten aanzien van zich zelve niet kunnen verklaren, noch door hun' wandel openbaren, dat zij met hun hart de dienst van GOD en CHRISTUS verkozen hebben, ziet men nogtans tamelijk gerust, onbekommerd en wel te vrede voortleven. Van waar toch dat vreemd verschijnsel? Zou het niet zijn, omdat zij zich door ijdele overleggingen laten in slaap wiegen en misleiden? Ik heb mij voorgenomen om u zoodanige overleggingen te doen kennen, hare nietigheid aan te wijzen en u alzo die valsche steunsels te ontnemen. Het zal wel uwe zoete rust storen; doch beter is het voor een poos ontrust en verlegen gemaakt te worden om nog bij tijds het gevaar te ontwijken, dan

onverhoeds neder te storten in het verderf, terwijl men aan geen onheil denkt. Beter, een' hard slapende met schrik te doen wakker worden, dan hem zorgeloos te doen bezwijken. Komt dit boekje in de handen van hen, die gaarne zouden voortdroomen, het nadenken over zich zelve liefst ontwijken, en alles aanwenden om zich te verstrooijen; ik bid u, mijne medereisgenooten naar het graf en de eeuwigheid, legt dit geschrift niet ongelezen ter zijde. Duldt dat de stem der onbedriegelijke waarheid, zich luid verheffe. Opent te midden van zoo veel dwaling en misleiding daarvoor uw oor en hart. Het is evenwel niet genoeg, dat gij leest of hoort, gij moet ook uwe valsche overleggingen willen vaarwel zeggen. Daartoe is het noodig overtuigd te worden, dat gij gerust zijt en zonder eenigen grond of met valsche overleggingen u zelve bedriegt. Men vindt menschen die wel gaarne een ernstig voorstel hooren of lezen, doch daarbij voor zich zelve de oogen sluiten. De profeet EZECHIEL werd in *Babel* door zijne tijdgenooten in groot aantal en gaarne gehoord. Hij was voor hen als iemand die een lied

der minne zong of liefelijk speelde. Zij verzamelden zich rondom hem, spraken van zijne redenen in hunne huizen en gezelschappen, zij hoorden zijne woorden, maar zij deden ze niet. De farizeën en schriftgeleerden in JEZUS tijd kenden de wet, waren uitleggers daarvan, leermeesters der onkundigen, maar zelve roerden ze die met hunnen vinger niet aan, ja overtraden het zwaarste gebod. Toen de Zaligmaker de bergrede hield, veronderstelde Hij van het grootste aantal zijner hoorders, dat zij zijne woorden wel hooren, maar niet doen zouden. In de eerste Christengemeenten bevonden zich mede de zoodanigen. Er waren er die voorgaven geloovige belijders te zijn, maar wier geloof dood was, omdat daaraan de vrucht, namentlijk de werken, ontbraken. Die menschen ontvingen wel het woord dat in hen geplant werd, maar het bleef ook bij het hooren; zij berusteden daarin en van beoefening kwam niets. Zoo moge het niet zijn bij de lezers van dit boekje. In vertrouwen, dat gij dit zult ontvangen als den raad van eenen vriend, die belang stelt in uw waar geluk, zal ik *eerst* eenige overleggingen noemen, die onder

de hedendaagsche Christenen gevonden worden, en het valsche daarvan aantoonen; *vervolgens* u opwekken, om van deze ijdele overleggingen af te zien, en een vasten grond van behoudenis te zoeken.

VALSCHE OVERLEGGINGEN THANS HEERSCHENDE.

Er zijn vele valsche overleggingen. Die allen op te noemen, zou u verdrieten en weinig nut aanbrengen. Er zijn menschen, die het geheele Christendom, of sommige hoofdwaarheden van het Evangelie miskennen, en den voornamen inhoud daarvan door ongeloof verwerpen. Deze hebben hunne valsche overleggingen, waardoor zij zich bedriegen, doch hiervan gewaag ik thans niet. Ook niet van hen, die zich op den duur aan een ergerlijk losbandig leven overgeven. Zij hebben mede valsche overleggingen, waardoor zij zich pogen gerust te stellen. Zoo zijn er ook ongegronde bedenkingen van het vleeschelijk verstand, waardoor gemoedelijke en ernstig denkende menschen zich meermalen laten terughouden van de

eenvoudige oefening des onbepaalden geloofs. Wie het verlangt, kan daaromtrent teregtwijzing vinden in N°. 40 der Kleine Stukjes, van wege het Nederlandsch Zendelinggenootschap uitgegeven, tweede uitgave, bl. 29-62, alsmede in de beknopte Beoefeningsleer van den voortreffelijken v. KIST, II bl. 188, en volgende.

Er worden onder de leden der Christelijke kerk niet weinigen gevonden, die uiterlijk onbesproken en zelfs godsdienstig leven, jaar op jaar de prediking des Evangeliums hooren, zonder dat de godsdienst ooit werk des harten geworden is, en die echter voor zich zelve gerust en wel te vrede zijn, zonder eenig denkbeeld van gevaar. Op de zoodanigen heb ik thans het oog. Al hunne overleggingen op te sommen, is niet noodig. Sommigen zijn zóó ijdel, ongerijmd en blijkbaar valsch, dat zij zelve de nietigheid daarvan gevoelen. Slechts de voornaamsten, die eenigen schijn van waarheid hebben, en daardoor meer algemeen verspreid zijn, willen wij onder het oog zien, om te beoordeelen wat waarde zij hebben. Men kan deze in twee hoofdsorten onderscheiden, naar de

bronnen, waaruit zij voortvloeijen. De mensch kan die ontleenen uit zichzelf – en uit eene verkeerde beschouwing en toepassing der Evangelie-waarheden.

VALSCHE OVERLEGGINGEN, DIE MEN UIT ZICHZELVEN
ONTLEENT.

Onder de belijders van het Evangelie, bij welke het waar geloof des harten, de inwendige godsdienstigheid ontbreekt, zoekt de een heimelijk een grond van gerustheid in zijne godsdienstige denkwijze, een ander in zijn godsdienstig gevoel, een derde in zijne godsdienstige daden, of ook wel in meer dan een van deze gezindheden. Laat ons zien, van wat waarde dit is, om daarop den grond zijner hoop, de verwachting voor de eeuwigheid te bouwen.

Eene godsdienstige denkwijze.

Men is een getrouw voorstander van de waarheid, ijvert op zijne wijze voor de regtzinnigheid in de leer, houdt zich onbeweeglijk en onveranderlijk aan het eenmaal

aangenomene, zoo als men het ontvangen en geleerd heeft. Men heeft een afkeer van alle nieuwigheden, en laat zich daartegen met nadruk hooren. Op die verkleefdheid aan het oude laat men zich niet weinig voorstaan. Men rekt zich dit toe als een bewijs van ingenomenheid met de waarheid, en dat men in het geloof is.

Een tweede heeft meer zuivere en ruime begrippen van de godsdienst, zijne denkwijze is minder streng wettisch, meer overeenkomstig met het liefdeademend Evangelie. Hij heeft groote gedachten van den rijkdom der goddelijke genade, van de kracht van JEZUS verdiensten, van het onveranderlijke van Gods besluit. Zijne Evangelische denkwijze is, zoo hij meent, een bewijs, dat hij verlichte oogen des verstands bezit, een vriend van JEZUS en een geloovig Christen is.

Er is een derde, die zich van de beide voorgaanden daar in onderscheidt, dat hij meent een' nog hooger trap van verlichting bereikt te hebben. Hij rekt zich een voorstander van deugd en zedelijkheid, van plicht en goede werken te zijn, omdat hij gaarne hier van hoort, die als hoofdzaak van het chris-

tendom beschouwt, daarover fraai weet te spreken, en de deugd te bewonderen. Die bewondering is hem een grond van gerustheid, wyl hij meent hierin het bewijs te vinden, dat hij een vriend der deugd mag genoemd worden. Bij die allen ontbreekt het wezen der zaak. Hunne godsdienst bestaat alleen in het hoofd, in de bespiegeling. De eerste mist niet zelden de regtzinnigheid in den wandel, de andere het Evangelie in de beoefening, de derde, de eigene betrachting van hetgeen hij anderen aanprijst en in de beschouwing bewondert. Het is eene valsche overlegging te wanen dat men godsdienstig denkt, indien men niet in zijn hart en leven vernieuwd wordt. Wij moeten een nieuw schepsel zijn in CHRISTUS JEZUS, afgewasschen, geregvaardigd en geheiligd in den naam van den Heer JEZUS CHRISTUS en door den Geest onzes Gods. De bekeering tot God bestaat niet in eene regtzinnige denkwijze, in ruim van de genade te spreken of de deugd te bewonderen. Zij is gelegen in eene geheele onderwerping en toewijding van ons zelve aan God en den Heer JEZUS CHRISTUS, zoodat wij Hem boven alles zoeken te behagen en in zijne dienst

onzen hoogsten lust en ons vermaak vinden. »Zalig,» dus sprak eens de Heer, »indien gij deze dingen niet alleen weet, maar ze ook doet.» (1) En een zijner jongeren be-
 tuigde: »dat hij, die een dader is des werks, gelukzalig zal zijn in al zijn doen.» (2) De nietigheid van den grond ter behoudenis uit eene godsdienstige denkwijze ontleend, is zóó duidelijk, dat men daarbij wel mag voegen: wat baat u zulk een geloof? *De duivelen gelooven ook, dat God een eenig God is, en zij sidderen.* (3)

Godsdienstig gevoel.

Eenigen meerderen schijn heeft eene andere overlegging uit het godsdienstig gevoel ontleend. Daar is een mensch, die onder de prediking des Evangeliums wel eens gevoelig wordt aangedaan. Het aandoenlijke eener geschiedenis, de ernst van het voorstel, de roerende wijze van voordragt, de welbespraaktheid van den voorganger, de toon zijner stem, maakt de hartstogten gaande;

(1) Joh. XIII: 17.

(2) Jac. I: 25^b.

(3) Jacob. II: 19.

een traan ontrolt het oog, hij is enkel gevoel en aandoening. Daar is een ander, wiens geweten klopt, die eenige donkere vreeze heeft voor den naderenden dood en de vergelding der eeuwigheid. Hij wenscht, hij bidt voor eenige oogenblikken, om het behoud en welvaren zijner ziele. Doch het is van korten duur, haast is hij het vergeten, en de indruk verloren. Daar is een derde, die in vroeger tijd, misschien reeds jaren geleden, in zijne kindschheid of volgende jaren onder meerdere of mindere overtuiging van schuld en gevaar verkeerde, en toen met ernst bekommerd scheen te zijn over den staat zijner ziel. Nog kan hij de plaats aanwijzen en de ure bepalen, in welke hij, in het stof gebogen, voor God zich verootmoedigd, en zoo hij meent de dienst des Heeren gekozen heeft. Doch het is altoos dat vorige, waarop hij terug komt en zich beroept. Van het leven voor God, van den strijd tegen de zonde, van een bestendig voortgaan op den weg der godzaligheid, toonde hij sedert dat tijdstip niets. Hij is echter gerust en houdt zijn staat voor goed en veilig, om dat gebeurde in

vorige jaren. — Ziet daar de valsche overlegging uit het godsdienstig gevoel ontleend. Dat is bij velen hun grond, hun CHRISTUS, de bron hunner onbezorgde gerustheid. Terwijl het bij den eersten niet anders is dan de uitwerking van een gevoelig gestel, bij den anderen voorbijgaande indruk, en bij den laatsten eene oppervlakkige overtuiging, ontbreekt bij allen de waarachtige en grondige vernieuwing des gemoeds. Zonder gevoel, zonder overtuiging bestaat er geene godsdienst des harten; maar zij is toch niet alleen, zelfs niet voornamelijk daarin gelegen. Gevoel en overtuiging hebben geene waarde, indien zij zoo ras voorbij gaan, niets nalaten of uitwerken; wanneer men daarbij een vriend der wereld, een dienaar der zonde blijft en aan God niets anders ten offer brengt, dan eenige ras opgedroogde tranen en eenige gebeden, even spoedig vergeten, als zij werden opgezonden.

Dit kan althans plaats hebben en heeft dikwerf plaats, zonder dat men met geheel zijn hart aan de dienst van God verbonden is. Het zijn flikkeringen van vonken, die uitdooven; bloesems, die wel wat beloven,

maar afvallen en geene vruchten voortbrengen.

Goede daden.

Er is eene derde overlegging, uit zich zelve ontleend en waarop men zich verlaat met goed vertrouwen. Gij vindt die in het opschrift genoemd: goede of godsdienstige daden; hetgeen men doet of gedaan heeft. Dat hooren van het woord, dat bijwonen van de onderlinge zamenkomsten, dat gezet vieren van het Avondmaal is menigeen een grond der hope, inzonderheid zoo men daarin eenigzins getrouw en voorbeeldig is geweest. Verzuimt men daarbij ook de huiselijke godsdienst niet, wel dan meent men het boven anderen al ver gebragt te hebben in de beoefening van het Christendom. Er is een ander, die roem draagt op zijne eerlijkheid, hij is rond en opregt, heeft niemand ooit bij zijn weten bena-deeld, is kuisch, matig, ingetogen, zoodat men niets op hem kan aanmerken; hij is daarbij getrouw en naarstig in zijn beroep, en vrij van alle uitspatting. Deze is nu naar zijne meening een braaf en deugdzaam

mensch. Hij doet zijn pligt, wat zou hem dan nog ontbreken. Er is een derde, die zegt, de hoofdzaak der godsdienst is liefde, dat is de vervulling der wet, en dit meent hij bij zich zelve te bespeuren. Hij is immers goedhartig, heeft eene gevoelige, medelijdende geaardheid, hij kan geen ellende zien, helpt gaarne, ondersteunt en bevordert onderscheidene liefdadige inrigtingen. Hij is weldadig, hij weigert zelden, waar zijne hulp wordt ingeroepen. Daarbij is hij zeer verdraagzaam, zachtzinnig en toegevend. Zou hem nog iets ontbreken? Neen, hij houdt veel eer nog over in zijne rekening voor God. Hij verwacht belooning voor zijne goede werken, en maakt hij zich aan eene of andere zonde schuldig, door zijne liefde en weldadigheid meent hij wederom goed te maken en af te betalen, hetgeen in andere opzichten tegen hem getuigt. — Indien uwe gerechtigheid niet overvloediger is, gij zult in het koninkrijk van God niet ingaan; want u ontbreekt het voornaamste: de onverdeelde volkomenheid des gemoeds voor God. Gij doet dat alles, omdat het met uwen aanleg, uwe geaardheid, uwen

smaak, misschien wel zelfs met uw belang overeenkomt, althans omdat gene wat u zeer gemakkelijk en aangenaam is. Wat daarentegen strijd en moeite kost, laat gij liggen. Gij zijt godsdienstig uit gewoonte en opvoeding, niet uit liefde tot God. Gij zijt regtvaardig, matig, ingetogen, niet uit gehoorzaamheid aan God, maar uit andere beginselen. Gij zijt liefderijk en weldadig uit temperament, uit zwakheid, misschien uit eerzucht, maar niet omdat gij uit God geboren zijt. Dat blijkt uit uwe ingenomenheid met u zelve, uwen hoogmoed, uw zelfbehagen, en omdat gij andere geboden, waartoe gij evenzeer verpligt en geroepen zijt, geheel nalaat en verzaakt. Wie in waarheid God vreest, maakt geene uitzondering; voor hem is elk gebod heilig. Wie *CHRISTUS* toebehoort, kruisigt het vleesch met zijne bewegingen en begeerlijkheden. Dat is u nog eene vreemde en onbekende zaak. Men moet niet slechts het buitenste van den drinkbeker reinigen, ook het binnenste; met andere woorden, men moet rein van harte zijn. De zoodanigen geldt de belofte, » zij zullen God zien." Al de

hier genoemde overleggingen zijn valsch en ijdel. Wie daarop roem dragen, tot hen mag men het woord van den broeder des Heeren, den ernstigen JACOBUS wel rigten: *gij roemt in uwen hoogmoed, alle zoodanige roem is boos. Wie dan weet goed te doen, en niet doet, dien is het zonde.* (1) Zij zijn niet geheel ongelijk aan velen der gemeente van *Laodicéa*, aan wie JOHANNES, in naam van den verheerlijkten CHRISTUS schrijven moest: *gij zegt: ik ben rijk en verrijkt geworden en heb geens dings gebrek en gij weet niet dat gij zijt ellendig en jammerlijk en arm en blind en naakt.* (2)

VALSCHE OVERLEGGINGEN UIT MISBRUIK DER
WAARHEID ONTLEEND.

Het is niet ongewoon, ook onder de lieden van dezen tijd, de zoodanigen aan te treffen, die de eene of andere Evangelie-waarheid, overdrijven of verkeerd opvatten. Ook dit zijn valsche overleggingen waardoor men zich zelve bedriegt, tot verderf der ziele. Zij, die hier aan schuldig staan, zijn daarvan niet altijd overtuigd. Ik wil be-

(1) Jacob. IV: 16, 17. (2) Openb. III: 17.

proeven of het mij gelukken mag, hunne oogen te openen. Om al te groote uitvoerigheid te vermijden, bepaal ik mij bij die waarheden, die doorgaans het meest misbruikt worden om zich op ijdel en grondgerust te stellen. Het is de leer der menschelijke en christelijke volkomenheid in dit leven, — de leer van 's menschen zedelijk onvermogen, — en de leer der goddelijke barmhartigheid.

De Christelijke volkomenheid in dit leven.

Het woord van God verklaart, en de ondervinding van alle eeuwen getuigt het mede, dat geen der stoffbewoners, zelfs niet de allerheiligste hier beneden de volkomenheid bereiken kan. Het ligchaam der zonde, dat wij tot den dood toe behouden, de overgeblevene besmetting des geestes, de onophoudelijke verzoeking, waaraan wij zijn blootgesteld op eene aarde, waar de zonde hare krachten toont; ziet daar hetgeen de bestien in velen doet struikelen. De klagt die PAULUS, een der verstgevorderden op den weg der heiligmaking, moest ontboezemen:

ik ellendig mensch! wie zal mij verlossen van het ligchaam dezes doods? (1) hebben duizenden na hem herhaald en moet nog door den Christen tot de zijne worden gemaakt. In tijden van verval komt hier nog bij, dat er niet die gemoedelijke ernst, die naauwgezetheid des levens, die voorbeeldige godzaligheid gevonden wordt, welke de opregte Christenen behoorde te onderscheiden. Men kan bij velen eene zekere laauwheid, verachtering, wereldszin, en gelijkvormigheid aan de wereld opmerken, waardoor het geestelijk leven kwijnt. De naamchristen en mondbelijder maakt daarvan gebruik, om zich zelve te verontschuldigen bij zijne gebrekkige beoefening van de voorschriften des Evangelies. Wie is er volmaakt? zijn wij niet allen zondaren voor God? heeft niet ieder mensch zijne gebreken? dus spreekt hij, en vleit zich heimelijk met eene ijdele gerustheid. De voorbeelden van bijbelheiligen, wier verkeerdheden of misstappen ons ter waarschuwing en tot afschrik van het kwade staan opgeteekend, en niet minder de gebreken van zijne medechristenen en

(1) Rom. VII: 24.

tijdgenooten, die in het een of ander opzigt niet wandelden overeenkomstig hunne heerlijke en heilige roeping, grijpt hij aan, om zich te overreden, dat dit alles zeer wel bestaanbaar is met het Christendom. Men behoeft zich deswegen niet te bekommeren, noch te ontrusten. Het is slechts een bewijs van de menschelijke onvolkomenheid. Wij zijn en blijven zondaren, in wier vleesch geen goed woont, dus spreekt hij. Hoe treurig zou het er uitzien, bijaldien zulk eene redenering gegrond ware. Dan stond er eene wijde deur voor de ongerechtigheid open, en de gruwelijkste misdrijven zouden op de lijst van zwakheid en onvolkomenheid geschreven en verschoond worden.

Dat zelfde woord van God, hetwelk verklaart, dat er niemand regtvaardig is voor Hem, niemand die zeggen kan, ik ben rein van zonde, zegt ons ook, wie uit God geboren is, doet de zonde niet, en daarin worden de kinderen Gods en de kinderen des Boozen openbaar, dat de eersten de regtvaardigheid en de anderen de ongerechtigheid doen. Als men in CHRISTUS JEZUS is, dan wandelt men niet naar het

vleesch, maar naar den geest. Wie met EHRISTUS de zonde afgestorven is, kan niet meer in of voor haar leven. Zondaren, ja diepbedorven zondaren, dit blijven wij in de oogen van den heiligen en regtvaardigen God, dat zijn wij ook in onze eigene schatting. Doch het is er verre af, dat dit ons zou te vreden stellen en genoeg doen. Neen, het is ons tot smart en schaamte. Het is niet met opzet, maar tegen onzen wil. Het vleesch begeert niet alleen tegen den geest, maar de geest strijdt ook tegen het vleesch. En indien wij de vernederende taal van PAULUS overnemen, en de onze maken, dan moeten wij ook, indien wij ons met hem willen meten, er naar streven, om in opregtheid des gemoeds, hem te kunnen na zeggen: *ik heb een vermaak in de wet Gods naar den inwendigen mensch* (1). *Die de zonde doet, is uit den Duivel*, (2) zegt JOHANNES, en, *wie de wereld lief heeft en hetgeen in de wereld is, de liefde des Vaders is niet in hem*. (3) Wie geen strijd voert tegen het kwade in en rondom hem en zich daarbij

(1) Rom. VII: 22. (2) 1 Joh. III: 8. (3) 1 Joh. II: 15.

gerust stelt door 's menschen onvolkomenheid, hij is nog in het vleesch, hij wandelt in de duisternis, hij is een vriend der zonde, en niet van God, en blijft hij zoodanig, JESUS CHRISTUS zal hem veroordeelen als een' werker der ongerechtigheid. Zijt dus op uwe hoede lezers! dat gij u niet in valsche overleggingen toegeeft tot schade en verderf uwer zielen.

Des menschen zedelijk onvermogen.

Van geheeler harte onderschrijf ik, wat een beroemd vaderlandsch godgeleerde voor eenige jaren verklaarde: » waarachtig is de leer der onmagt, onwraakbaar gestaafd door Gods woord en de ervaring van alle eeuwen. » Doch, zoo waar dit is, zoo dwaas, zoo gevaarlijk en zondig is het, die heilige leer te bezigen tot een dekmantel van het kwade. Wij zijn zóó bedorven, dat wij te eenemale buiten staat zijn om ons zelve te vernieuwen. God moet door de alvermogende kracht van zijnen Geest ons het willen en het werken geven; het moet ons uit genade gegeven worden in de zaak van CHRISTUS te gelooven. De Vader moet ons trekken, geloof en be-

keering is eene gave Gods. Dus spreekt men, en het is volkomen waarheid, wat men zegt; ik zeg het met u. Maar, het besluit, dat gij er heimelijk uit afleidt, is te eenemale valsch, God ontceerend, en strekt tot uwe eigene veroordeeling. Men mag het willen weten of niet, het besluit, dat gij hier uittrekt, is toch dit: dat ik niet anders en beter ben, is niet mijne schuld, maar die van God; ik kan mij immers niet veranderen? De oorzaak, waarom ik niet tot God bekeerd ben, is niet omdat ik het niet wil, maar omdat God het mij niet geeft. Zoo zoudt gij dan vrij zijn, en de hooge God de schuld uwer veroordeeling dragen. Zoo zal dan in den dag des gerigts de vlekkeloos Heilige, de God der liefde, aangeklaagd worden als de eerste oorzaak uwer onbekeerlijkheid en niet gij. Verschrikkelijke laster, dien men niet dan met huivering ter nederschrijven of lezen kan! Dit is in waarheid een verzinsel door de hel uitgedacht om den tragen mensch door valsche overleggingen te bedriegen.

Sta op, o mensch! en rigt met uwen Maker. Gij kunt u zelven niet bekeeren, zegt gij, maar wilt gij het wel? Is het uw

lust om heilig te worden, en geheel voor God te leven? Gij zegt ja, maar is dat geen leugen, daar gij met genoeg in de zonde voorleeft, ze met voorbedacht opzet aan de hand houdt? God moet het mij geven, zegt gij. Maar wilt gij het wel hebben, hebt gij het ooit met waren ernst bij Hem gezocht, of heeft Hij het u geweigerd? Ja, maar zoo lang ik den Geest niet heb, dus herneemt gij, zoo lang vermag ik niets. Is die Geest u dan niet beloofd, is Hij u niet geschonken? Klopt Hij niet aan uw hart? Twistte Hij niet met u, overtuigde Hij u niet meermalen van zonde en van gevaar? En wat deedt gij? Tegenwerpingen maken. In plaats van uwe schuld te erkennen en te belijden, wierpt gij de schuld op uwen Schepper; in plaats van die middelen te gebruiken, die binnen uw bereik waren, hebt gij die verwaarloosd, niet gebruikt hetgeen gij hadt, en zonder hetwelk u niet meer kon gegeven worden.

Gij zult uwen God aanklagen, die zóó lang, zóó krachtig, zóó overvloedig aan uwe bekeering gearbeid heeft. Die door zoo vele middelen en wegen u tot nadenken en tot veroot-

moediging heeft willen brengen, door zoo veel zegen en goedertierenheid u tot zich wilde trekken, en die u nog heden in zijne langmoedigheid draagt en alles aan u doen wil, wat tot uwe zaligheid noodig is. Uit uwe woorden zult gij geoordeeld worden. Stel eens, het was waar, wat gij bij uw zelven denkt, dat God u zijnen Geest onthield. Stel eens, dat God wilde maaijen, waar Hij niet gezaaid had, dan zoudt gij u nog van de zonde zoo veel uwe vermogens toelieten, en dus meer dan gij deedt, hebben kunnen onthouden; dan zoudt gij al die middelen, welke in uwe magt waren, ter uwer opwekking en teregtbrenging hebben moeten gebruiken. En als gij dan al wat gij als een redelijk mensch, zonder de hoogere hulp des Geestes kondet verrigten, hadt in het werk gesteld, zoudt gij kunnen zeggen: Heere! ik heb alles gedaan, wat ik kon, verder was het mij niet mogelijk. Doch daar gij, noch ooit iemand dit zeggen kunt, zoo velt gij uw eigen vonnis, als van een' boozen en luijen dienstknecht, die niet gewild heeft, en dus door eigen schuld verloren gaat.

Gods onbegrensde barmhartigheid.

Onder de valsche overleggingen, waardoor men zich zelve misleidt, is er misschien geene algemeener, schijnbaarder en gevaarlijker, dan die, ontleend uit de leer van Gods onbegrensde barmhartigheid in CHRISTUS, door het Evangelie ons geopenbaard. Men zegt: CHRISTUS is voor zondaren gestorven. Men voedt een algemeen, blind, doch koel en levenloos vertrouwen op de verdiensten van CHRISTUS, eene zekere vaststelling van den rijkdom der goddelijke genade, die men zich belooft, waarop men gerust voortleeft en wel eens onbekommerd sterft. Het geloof dat de zoodanigen uitoefenen, is niet het levend geloof des harten, dat reinigt, en in de liefde werkzaam is; maar eene bloote vaststelling en blind vertrouwen. De genade, waarop zij steunen, is een pijnstillend middel voor het geweten en een oorkussen voor de zorgeloosheid.

Zij weten van geen' ootmoed of verbrijzeling des harten. Zij kennen geen' strijd met zondige driften en lusten. Men bespeurt bij hen geene merkbare verandering in hunne

wijze van leven, in de keus hunner verma-
 ken, in den toon hunner gezelschappen, of
 in den gang hunner werkzaamheden. De
 vorige verkeerdheden, zich openbarende in
 wereldliefde, hoogmoed, zelfbehagen, inge-
 nomenheid met de zienelijke dingen blijven
 hen beheerschen. Zij schijnen niets af te
 leggen, niets aan te doen, niets te verloo-
 chenen te hebben. Zij roemen in CHRISTUS,
 spreken van den hemelschen Vader als
 hunnen Vader, van de zaligheid hier na-
 maals, als hunne verwachting, en zouden
 het zeer kwalijk nemen, als gij hen niet
 voor goede Christenen en erfgenamen des
 eeuwigen levens beschouwdet. Zij weten wel,
 en zullen het soms niet weigeren te be-
 kennen, dat zij niet leven, zoo als het
 behoort. Doch de leer, dat wij als zondaars
 moeten gezaligd worden, stelt hen gerust;
 zij rekenen op Gods barmhartigheid, en zij
 gelooven, dat dit hun vertronwen niet zal
 beschaamd worden. God is liefde, CHRISTUS
 heeft alles volbragt: daarin te berusten, hierop
 zich volkomen te verlaten, is bij hen de
 beoefening van dat geloof, hetwelk het Evan-
 gelie voorschrijft en aan hetwelk de zaligheid

verbonden wordt. Met dat al is het eene valsche overlegging, want het is een geloof dat men zichzelf heeft opgedrongen, dat niet in het hart geplant is en geene vruchten voortbrengt. Het is niet meer dan een bespiegelend, historisch geloof, met eene zekere mate van hartstogtelijk gevoel en oppervlakkige kennis, hetwelk de zoodanigen bezielt, maar het hart onveranderd laat. Geene liefde of dankbaarheid, geene teederheid des gemoeds, geene warmte of ijver om God te dienen wordt daardoor geboren. Het is dus een dood geloof, een ijdel vertrouwen, eene bedriegelijke hoop. Er ontbreekt daarbij die innerlijke afkeer van de zonde, die ongeveinsde lust tot het goede, die teedere verknochtheid der ziel aan CHRISTUS, die geheele verbindtenis aan God, die heerschende toeleg, om rein en heilig te worden, dat ootmoedig schuldgevoel, die zucht om God te behagen en aan JESUS gelijkvormig te worden, hetwelk alles onafscheidelijk is van een opregt geloof in JESUS CHRISTUS, en de waarachtige bekeering tot God. Zij dan, die zich zonder zulk levend, hartreinigend geloof te vreden stellen met een algemeen vertrouwen op de onbegrensde

barmhartigheid van God en den rijkdom van CHRISTUS verdiensten, bedriegen zichzelf met ijdele overleggingen. Zij zijn niet ongelijk aan den zoon in de gelijkenis, die tot den vader zeide, ik ga heere, en hij ging niet. Hoeren en tollenaars zullen hen voorgaan in het koningrijk Gods. Indien zij niet veranderen en worden als de kinderkens, zij zullen niet ingaan; want die zichzelf verhoogt, zal vernederd worden, en die zichzelf vernedert, zal verhoogd worden. Of wat zamenstemming heeft God met de zonde en CHRISTUS met de wereld?

Wij hebben eenige valsche overleggingen leeren kennen, waardoor men zich zelf bedriegen kan, en ik vertrouw, het gevaar van aldus, door zelfbedrog misleid, verloren te gaan, heeft menig lezer of lezeres getroffen. Doch, gelijk het voor een' dwalenden reiziger niet genoeg is te weten, dat hij zich op een' verkeerden weg bevindt, daar hij ook dien weg verlaten en den goeden weg inslaan moet, zoo moeten wij ook niet slechts de valsche overleggingen kennen en

die vaarwel zeggen, maar tevens naar iets beters uitzien, om de hope der zaligheid op een onwrikbaren grondslag te vestigen. Om het ware te zoeken, moeten wij het valsche leeren kennen. Zal men het gevaar ontwijken, men moet met het gevaar bekend zijn. Laat het u dan niet hinderen, zoo gij door dit geschrift in uwe zoete mijmering gestoord zijt. Het is noodzakelijk voor uwe behoudenis, en het is weldadig, wanneer het u den weg daartoe, den weg des levens door het geloof doet inslaan. Om hieraan bevorderlijk te wezen, wil ik aan het reeds geschrevene nog een broederlijk ernstig woord toevoegen.

OPWEKKING OM VAN DE IJDELE
OVERLEGGINGEN AF TE ZIEN,
EN EEN' VASTEN GROND VAN
BEHOUDENIS TE ZOEKEN.

*Gevoelt het gewigt van het behandelde en
toetst er u zelve aan.*

Zijn die overleggingen, hetzij uit iemands denkwijze en gezindheden, hetzij uit eene verkeerde voorstelling of toepassing van de

heiligste Evangeliewaarheden ontleend, valsch en bedriegelijk; heeft het voorgestelde u overtuigd van het ijdele en ongegronde der hope, daarop gebouwd; is er geene gevaarlijker misleiding, dan wanneer men met ijdele verwachting de eeuwigheid intreedt, waar geene herstelling, geen herdoen meer mogelijk is. O! laat het ons dan niet genoeg zijn een waarschuwend woord gelezen te hebben, maar volgen wij dat ook op. De zaak is immers van het hoogste gewigt. Het betreft hier niet eenig geld of goed, den welstand van eenige jaren; maar het eindeloos geluk of ongeluk van uwe onsterfelijke ziel. Wie zou zich gerust durven te slapen leggen op een' grond, die ondermijnd is en elk oogenblik kan instorten? Indien er geen andere en betere grond voor u te verkrijgen ware, ik zou u dat roekeloos zelfbedrog niet pogen te ontnemen. Doch nu er iets beters voor u te bekomen is, zou het onredelijke dwaasheid zijn, nog langer u zelven te misleiden. Het is voorzeker eene grievende teleurstelling, hetgeen dus ver gewin was, voor schade te moeten rekenen; en daar men meende rijk te zijn,

zich arm te bevinden. Doch zal de hoop uwer zaligheid niet op een' ijdel en grondslag gevestigd zijn, dan zal het hier toch moeten beginnen. Daarom bid ik u in den naam van God, dien wij niet misleiden kunnen, en betuig u bij het heil uwer zielen, keert tot u zelve in, onderzoekt welke de gronden zijn, waarop gij uwe verwachtingen voor de eeuwigheid bouwt; toetst ze aan het woord van God, naar hetwelk gij zult geoordeeld worden. Bevindt gij die valsch, erkent dan uw gebrek en gevaar, liever dan dat gij uw oog zoudt sluiten voor u zelve. De misleiding kan toch niet altijd voortduren. Wij gaan naar eene plaats, waar alle begoocheling zal ophouden en ieder in zijne ware gedaante geopenbaard zal worden. In tijdelijke dingen maakt gij vooruitziende berekeningen. Gij waagt het uwe niet in ondernemingen die op losse gronden steunen. Gij zoekt de meest voldoende zekerheid te bekomen. Alles wordt zoo veel mogelijk gewaarborgd en verzekerd. En in het ééne dat noodig is, zijn de menschen gerust zonder grond. Waarlijk, er is nauwelijks eenig ander bewijs noodig voor onze

diepe verdorvenheid, dan de onbezonnenheid waarmede men omtrent de eeuwige dingen handelt. Mogt de dag, waarop gij dit leest, de laatste zijn, waarin gij dus handelt, en de verzekering van het behoud der ziele u van nu af ernstig ter harte gaan.

Verwisselt uwe valsche overleggingen niet met andere, even bedriegelijk; maar tracht den eenigen waren grond en verwachting voor uwe hoop te leeren kennen.

Bedenkt wel wat gij doet, en terwijl gij het gevaarlijke van uwen toestand erkent, zoo zijt toch op uwe hoede, om u niet toe te geven aan overleggingen die evenzeer valsch zijn, en waardoor gij u op nieuws zoudt bedriegen. De gedachte kome niet in u op, het heeft den tijd nog wel. Kan het ooit te vroeg zijn om eene misleiding vaarwel te zeggen? Is niet elke onderdrukking van de overtuiging der waarheid eene verharding des harten? Is het wel ooit veilig, onbekommerd voort te leven, terwijl men eene onherroepelijke eeuwigheid te gemoet gaat,

en het zwaard des doods boven onze hoofden aan eenen dunnen draad hangt, waarover wij geene beschikking hebben. Zegt niet bij u zelve: indien alle deze gronden mijner hoop en verwachting wegvallen, waarop zal ik dan mijn vertrouwen vestigen? Wie kan dan zalig worden? Wij allen kunnen dat, indien wij het willen, indien wij op dien grond bouwen, waarop het Evangelie ons eene gewisse vertroosting en goede hoop in de genade gegeven heeft. Die grond ligt niet in u of mij, in hetgeen wij zijn, hebben of doen, maar alleen in CHRISTUS, in hetgeen Hij is, heeft en deed. Hij is de Rotssteen des heils, waarop gij veilig kunt bouwen. Komt tot Hem, vermoeid en belast als gij zijt, tot Hem, die alleen in staat is ons van den vloek der wet te verlossen, te regtvaardigen, te heiligen en te verheerlijken, door Zijne genade. Het is in de vereeniging en gemeenschapsoefening met Hem, in de onderwerping en toewijding aan Hem, dat wij de ware rust der ziel bekomen, dien hoogen vrede, welke alle verstand te boven gaat, en die hemelsbreed verschilt van de zorgelooze gerustheid, die bij den onbedacht-

zame en onnadenkende gevonden wordt. Het is niet vreemd, dat men in zich zelve wil zoeken, hetgeen alleen in CHRISTUS te vinden is. Of, zoo wij het al eenigzins bij CHRISTUS zoeken, dat wij tot Hem komen met een verdeeld hart. Zoo lang dit plaats heeft, kan er geen ware rust en levende hoop bij ons zijn. CHRISTUS moet het alleen, geheel, boven alles, het eenig al voor ons hart worden. Dan zal er een nieuw leven in ons verwekt worden. Hij zal in u, en gij voor Hem leven. Dan zal CHRISTUS eene gestalte in u bekomen, en dit geloof zal vruchten voortbrengen Gode ter eere. Gij zult dan niet meer behoeven te vragen: wat zal er van mij worden? Want in u hebt gij een getuigenis, en de Geest zal met uwen geest getuigen, dat gij kinderen Gods zijt. Welgelukzalig nu allen, die zoo op Hem vertrouwen. Voor hen is er geene verdoemenis. Zij zijn uit den dood overgegaan in het leven. Dit is nu de weg, de eenige, maar ook voor allen geopenbaard, de weg der behoudenis, waarop God u roept en wil leeren wandelen.

Onderdrukt alle bedenkingen, welke tegen dien grond in u mogten opkomen.

Geene nieuwe bedenkingen of overleggingen tegen het bovengenoemde ingebracht, want die allen worden door het Evangelie ijdel en valsch verklaard. De vrees voor zelfbedrog is dan natuurlijk en welgegrond, wanneer wij iets van ons zelve wachten of door ons zelve zouden willen bestaan. Doch, wanneer wij alles buiten ons in CHRISTUS zoeken, wanneer wij opregt tot zijne dienst gezind zijn, en zijn juk op ons willen nemen, dan kunnen wij niet beschaamd uitkomen. Immers, wie is het die tot ons spreekt? Is het niet de Waarachtige en Getrouwe? Wie is het, aan wien wij ons toevertrouwen? Is Hij het niet, in wien gerechtigheden en sterkte zijn, die één is met den Vader. Wantrouwen en achterdocht omtrent Hem is beide onteerende voor den Vader en den Zoon. Het is alleen het los en ijdel vertrouwen van den onboetvaardigen mensch, die naar geene reinheid verlangt, hetwelk in het Evangelie veroordeeld wordt. Het eenvoudig en hartelijk vertrouwen van den

heilbegeerigen, zich zelve voor God veroordeelenden zondaar, die niet alleen zalig, maar ook rein en heilig wil worden; dit kan nooit te vroeg en nooit te sterk worden uitgeoefend. Dat is het groote gebod van het Evangelie, dat wij gelooven in den naam des eeniggeboren Zoons van God. Werpt dan alle overleggingen des verstands en van het achterdochtig hart ter neder. Komt tot de gehoorzaamheid des geloofs, en laat u niet langer terughouden om volkomen te hopen op de genade, die u toegebracht is, en toegebracht zal worden in de toekomst van CHRISTUS!

Wordt wegwijzers en voorbeelden voor uwe dwalende medechristenen, en zoekt zelven gedurig op te wassen in de kennis en genade van den Heer JESUS CHRISTUS.

Ziet gij onder uwe medechristenen de zoodanigen, die zich nog door valsche overleggingen bedriegen, ontnemt hun die door vriendelijke teregtwijzing. Meer nog dan woorden, werke uw voorbeeld vol liefde en opregtheid. Zoekt daardoor hen die

dwalen tot beschaming en veroordeeling te zijn. Hoe meer het onderscheid tusschen opregte Christenen en die het slechts in naam zijn in het oog valt, hoe meer zij uwe goede werken zien, des te meer moet de ijdelheid hunner hoop ontdekt worden; des te meer stelt gij hen in de gelegenheid om te zien, dat hun veel ontbreekt. Wandelt waardiglijk het Evangelie en tracht langs dien weg alles af te snijden, wat uit uw voorbeeld ten nadeele van de zaak des Heeren zou kunnen worden afgeleid. Gij weet, de menschen zijn zoo gereed om zich te verontschuldigen en waar zij op eene of andere verkeerde handeling van Christenen kunnen wijzen, zich nog meer te veroorloven. Zijt tevens op uwe hoede tegen eene andere soort van valsche overleggingen, waarvoor gij misschien bloot staat, en waardoor uw wasdom in kennis en genade zou belemmerd worden en gij den troost des geloofs missen. Het is, bij voorbeeld, eene valsche overlegging, wanneer men de leer onzer afhankelijkheid van hooger invloed en leiding van Gods Geest afscheidt van onze pogingen en onze redelijke werkzaamheid. Ook wanneer gij de

leer der ongenoegzaamheid van goede werken, afscheidt van de leer der noodzakelijkheid van goede werken; wanneer gij uwe sterkte in geloof naar uw gevoel, en uwe betrekking tot God naar uw uitwendig lot berekent. Het zou ook eene valsche overlegging zijn, wanneer gij den troost der schuldvergiffenis vóór de verootmoediging en belijdenis van zonde, en de vervulling der goddelijke beloften buiten den weg waaraan die verbonden is wildet verwachten. Het zou eene valsche overlegging zijn, wanneer gij de overwinning buiten den strijd, het opwassen in de genade buiten het opwassen in de kennis, en de vordering in heiligmaking, buiten een dagelijksch toenemend geloofsleven te gemoet zaagt.

Wat God te zamen gevoegd heeft, mogen wij niet scheiden. Het moet ons niet genoeg zijn, dat we al tot christus gekomen en wedergeboren zijn tot eene levende hope. Wij moeten ook in Hem blijven, geworteld en opgebouwd in Hem, en bevestigd in het geloof. Doch waartoe meer bijgebracht? Een ieder zoeken, terwijl hij toeziet waarop hij bouwt, meer en meer bekend te worden

met den geheelen inhoud van Gods woord. Daaraan u te houden, daaraan alles te beproeven en langs dien weg meer vastigheid en zekerheid te bekomen, zij uw toeleg en uwe bede. Wie op deze gronden bouwt, hiernaar zijne gangen rigt, zal niet bedrogen uitkomen. Want al zijn de menschen leugenachtig, al is ons eigen hart arglistig en boos meer dan eenig ding, God is waarachtig; de hemel en de aarde mogen voorbij gaan, het woord onzes Gods bestaat in eeuwigheid.

Wie kan zijn eigen hart vertrouwen,
 Zijn hart, zoo vol arglistigheid?
 Gij blijft het Heer! geheel doorschouwen,
 Daar 't voor U naakt en open leit.
 Treft Gij mij aan op booze wegen,
 Zoo leid mij op de regte baan;
 Dan lacht mij in het eind' de zegen
 Van ongeveinsde Godsyrucht aan.

A 2431070

Bij de Drukkers en Boekverkoopers M. WIJF & ZONNEN
zijn verkrijgbaar de volgende Kleine Stukjes:

	Cents.		Cents.
1. Levensgeschiedenis van Peter Lohbeck	15	42. Hugo Bourne	07½
2. De welbestede Stuijver	10	43. De Christelijke viering van den Zondag	05
3. De Weaver uit Welsh	07½	44. Henry Obookiah, inboorling der Sandwicks-eilanden	10
4. Auvergnésche Gebergte	10	45. De Zendingen in Groenland	15
5. Arme Sara	07½	46. Het bezoek bij een kranke	15
6. De jonge Huthewoonster	22½	47. Twee Brieven van een' Leeraar in Zuid-Afrika	15
7. Opwekking te Elberfeld	05	48. Polycarpus	10
8. De Iersche Boer	10	49. Als God werkt, wie zal dan keeren?	15
9. Elisabeth Cunningham	20	50. De Soldaten-dochter	10
10. Geschiedenis van John Rubens, de Matroos	10	51. Het gelukkige Sterfbed	10
11. Uitbreiding van de Parabel	10	52. De weg en het middel	15
12. Het Leven van Kolonel Jacob Gardiner	17½	53. De Gast zonder Bruijloftskl.	07½
13. De Stroopers-dochter	10	54. Treffend voorbeeld	07½
14. De Bode met goede tijding	15	55. Levensschets van Blumhardt	15
15. Jansje Allan	15	56. Hadara, een jong Abyssiniër	04
16. Zonderlinge tuschenkomst der Voorzienigheid	07	57. De Oude Geneesheer	10
17. Levensher van Amelia Gale	10	58. Roepstem des Heeren	15
18. Sara Hill, de leerling van de Zondagschool	15	59. Anna Walsh	07½
19. De Geschied. van Mary Smith	12½	60. Eerste zending te St' Thomas	15
20. De Dorps-predikant	10	61. Thirza, of de aantrekkingskracht van het Kruis	20
21. De waarheid en uitwerkingen van het Evangelie	10	62. Merkwaardig voorbeeld van vroege Godsvrucht	07½
22. Kracht des geloofs, bij treffende beproeving	10	63. De Russische Kleermaker	07½
23. Herman de Houthakker	12½	64. Eenige kenmerken van een kind Gods	07½
24. Laatste uren v. John Cowper	10	65. Overtuiging verwarloosd	12½
25. Het einde van den tijd	10	66. Een woord aan jonge Moeders	07½
26. Wat God bewaart, is wel bewaard	15	67. De onbekende Zending	04
27. Wie zijt gij? Wat hebt gij te doen?	10	68. Het leven en sterven van Mevrouw Rumpff	10
28. De Weerhaan van het Kasteel	12½	69. Opmerkelijke leiding Gods	07½
29. Eben-Haëzer in Latakko	10	70. Een nieuw Traktaatje	10
30. Eenige berichten van Indiaanische Bekeerlingen	10	71. De vrome Landman	07½
31. De Christen-feeften	05	72. Ernstige gedachten over de Eeuwigheid	07½
32. Verhaal van twee reizende Predikers	07½	73. Maria	10
33. De Tijd en de Eeuwigheid	10	74. William	07½
34. Kort en heilz. Berigt aan allen	10	75. De bejaarde Christen in het Gasthuis	05
35. Levensloop van Johan Coenraad Ter Linden	07½	76. Lord Teignmouth	10
36. Een Beroep op het hart	12½	77. Leven van Schwartz	08
37. Trekken uit het leven eens Landmans in den Elzas	10	78. Wie zoekt die vindt	05
38. Sterfgevallen van zeven bekeerde Heidenen	10	79. Levensb. van een' Soldaat	06
39. Levensloop van C. L. Töpfer	07½	80. Pacalsdorp	07½
40. Eenige bijzonderheden uit het leven van Morrison	15	81. Onnodige zorgen	04
41. S., Lydia	07½	82. Zachéüs	08
		83. Twee Buren	10
		84. De bekeer. van A. H. Franke	4
		85. Blandina	7½
		86. Bede van een Grijsaard	10
		87. Het Huisgez. te Heatherdale	15